

Multietnicita a jej vplyv na spoločenský, politický, vzdelanostný a kultúrny vývoj periférnych oblastí stredoeurópskeho regiónu v prvej polovici 20. storočia

Prešov, 21. júna 2022

Ján DŽUJKO

prof. PhDr. Peter Švorc, CSc.,
otvorenie konferencie

Dňa 21. júna 2022 sa na pôde Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity (FF PU) v Prešove konala konferencia, ktorá tematicky nadväzovala na predchádzajúce odborné podujatia, ktoré sa zaoberali problematikou multietnicity, nielen na východnom Slovensku a Podkarpatskej Rusi, ale aj na geograficky širšom rozmedzí stredoeurópskeho regiónu v prvej polovici 20. storočia. Organizačne toto vedecké podujatie zastrešovali Inštitút histórie FF PU v Prešove, Katedra histórie FF Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Slovenská historická spoločnosť pri SAV v Bratislave a Historická spoločnosť kráľovského mesta Prešov.

Program konferencie otvoril prof. PhDr. Peter Švorc, CSc., ktorý zdôvodnil význam a opodstatnenie nadchádzajúceho odborného podujatia. Zároveň svojím príspevkom *Proces etnickej identifikácie a diferenciacie slovanského obyvateľstva na východnom*

Účastníkov konferencie pozdravila dekanka FF PU prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA

Slovensku v 20. rokoch 20. storočia, otvoril prvý blok rokovania konferencie. Následne s referátom *Svůj k svému! Svůj k svému? Etnicita jako nástroj a prostředek nacionálního zápasu mezi Čechy a Němci v první polovině 20. století* vystúpil PhDr. Karel Řeháček, Ph.D. Po krátkej prestávke pokračovala konferencia podľa programu. Prítomných pred ďalším rokovaním privítala na pôde FF PU v Prešove jej dekanka prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA. Ocenila význam práce historikov pre formovanie historického vedomia slovenskej spoločnosti a účastníkom konferencie popriala veľa úspechov.

V ďalšej časti konferencie s príspevkami postupne vystúpili doc. PhDr. Nadežda Jurčišinová, PhD. (*Prejavy slovensko-rusínskej spolupráce v 60. rokoch 19. storočia*), doc. PhDr. Lubica Harbuľová, CSc. (*Podiel etnickej emigrácie z Ruska na spoločenskom a kultúrnom vývoji východného Slovenska v rokoch 1920 – 1945*), Mgr. et Mgr. Luciána Hoptová, PhD. (*Prínos ruského emigranta G. M. Medveckého v oblasti školstva a kultúry*), Mgr. Helena Hollá (*Premeny Považskej Bystrice od malej obce na Považí k mestu*) a PhDr. Ján Džujko, PhD. (*Vznik Slovenskej pravdy 1920 – 1921 a jej pohľad na jednotlivé minority na východnom Slovensku*).

V poslednom bloku konferencie svoje referáty predniesli Mgr. Michal Falat (*Jazyková otázka na Podkarpatskej Rusi pohľadom vybraných rusínskych politikov*), Mgr. Dalibor Státník, Ph.D. (*Školstvo a víra medzi Rusíni*), PhDr. Pavel Kreisinger, Ph.D. (*Poválečné napětí mezi Čechy a Němci v denících čs. vojenské policie na Moravě (1918 – 1919). Mikrosonda k činnosti vojenské policie v Olomouci, Šternberku a Znojmě*) a doc. PhDr. Peter Kovaľ, PhD. (*Multietnicita lekárskej profesie na (východnom) Slovensku po roku 1918*).

Konferencia bola realizovaná ako výstup z dvoch grantových projektov APVV – *Multietnicita a multikonfesionalita a ich vplyv na spoločenský, politický a kultúrny vývoj okrajových oblastí v prvej polovici 20. storočia (na príklade východného Slovenska a Podkarpatskej Rusi)* a projektu VEGA *Rusíni, ich politická elita a medzivojnové Československo (1919 – 1939)*. Prednesené príspevky sa stanú súčasťou vedeckého konferenčného zborníka.

Pohľad na účastníkov konferencie